

T. MARIE DOMINIQUE PHILIPPE OP

„AŠ ESU PRISIKĖLIMAS“ (Jn 11, 25)

„Tėve, pašlovink savo Sūnų“ (Jn 17, 1): štai didžioji Sūnaus malda savo Tėvui. Joje Jėzus mums apreiškia didžiausią savo - mylimojo Sūnaus - Širdies troškimą. Jis prašo Tėvą būti pašlovintas ta šlove, kuria Jis turėjo pas Tėvą dar prieš pasaulio sukūrimą (plg. Jn 17, 5), ta visiškai asmenine, intymia šlove, kuria Jis gyveno *in sinu Patris*¹ dar „prieš“ pasaulio sukūrimą, ta šlove, kuria Jis gyveno dėl Tėvo ir Tėvui ir kuri išlieka paslėpta Tėve.

Ir šioji malda Velykų naktį yra tobulai išklaudyta. Tėvas iš naujo ir visiškai kitaip pasiima savo mylimąjį Sūnų: „Aš ir Tėvas esame viena“ (Jn 10, 30). Jie yra viena šlovėje, visiškoje meilės pergalėje. Mylimojo Sūnaus šlovė yra ir Tėvo šlovė. Toji šlovė sklinda iš visko, kuo Jėzus yra, taigi ir iš Jo šventojo žmogiškumo. O tam, kad ta šlovė sklistų iš Jėzaus šventojo žmogiškumo, reikėjo, kad ji pereitų Kryžiaus išbandymą: visą agonijos pažeminimą, nuplakimą, nukryžiovimą ir palaidojimą. Reikėjo, kad grūdas kristų žemėn ir apmirtų, idant atneštų gausių vaisių (plg. Jn 12, 24). Reikėjo, kad Jėzus būtų pažemintas, išniekintas, atmestas, pasmerktas, ir pasmerktas aukštųjų kunigų, pasmerktas kaip piktžodžiautojas, kaip tasai, kuris išniekino Dievą, kuris nepripažino Tėvo didingumo visoje Jo garbėje ir galybėje. Reikėjo, kad Jėzus, kaip neturintis jokios religinės ir pilietinės teisės, būtų palaikytas kriminaliniu nusikaltėliu, o Barabas paleistas. Su Kristumi elgiamasi kaip su vergu: Jis ir tampa tobulu vergu (plg. Fil 2, 7). Jis neša Kryžių - prakeikimo ir kančios įrankį. Ir tai Jis, „gražiausias iš visų žmogaus vaikų“ (plg. Ps 45, 3), visos mūsų kūrinių šedevras, tai Jis nebegali turėti savo veido, toks, kuris prieš žmones užsidengia veidą (plg. Iz 53, 3). Reikėjo, kad pats kilniausias ir tobuliausias kūnas būtų sulaužytas bei išniekintas savo Motinos akivaizdoje, savo mylimojo mokinio ir visos savo tautos akivaizdoje. Reikėjo, kad Jis visiems pasirodytų kaip pats vargingiausias, kaip „kirminas, o ne žmogus.“ (Ps 22, 7) Žvelgiant iš išorės, regis, visa Jame yra sugriauta, suniekinta. Jis paverstas niekiu...

Bet pačioje Jo Širdies gelmėj visa yra sudeginta, visa paaukota Tėvui. Tai meilė, nugalinti visas nuodėmės pasekmes, visą puikybę, visas klaidingas kūniškas užgaidas. Tai Sūnaus absoliuti meilė savo mylimajam Tėvui apima ir sudegina viską. Tai toji Jėzaus meilė visiems žmonėms, kurių kaltybes Jis pasiima nešti, tai ji nugali viską. Niekuomet bedugnė tarp to, kas regima iš išorės, ir tos vidinės, asmeninės tikrovės, nebuvo tokia didelė, tokia gili. Ant Kryžiaus viskas pasiekia savo ribą: tiek destrukcija, tiek ir pergalinga meilė. Ir ši pergalinga Sūnaus meilė nugali tą kraštutinę žmogišką destrukciją, ir netgi ja pasinaudoja, kad po ja pasislėpusi meilė atsiduotų kaip absoliuti dovana. Visiškas, kruvinas ir pažemintas neturtas ant Kryžiaus slepia tobulą meilę, išgyvenamą mirties tyloje. Tai tikrasis grūdas krinta žemėn ir miršta. Kapo slėpinys, kartu skiriantis ir jungiantis Kryžių bei Šlovę, pašventina ir užpildo tą

¹ Dažniausiai ši ištara verčiama „Tėvo prieglobstyje“, tačiau dar tiksliau galėtume versti „Tėvo gelmėje“ ar net „Tėvo įsčiose“. (*Vertėjo pastaba*)

bedugnę tarp išorės ir pergalingos meilės giliosios tikrovės. Jėzaus dieviškojo kūno palaikai atiduoti žemei - kaip kviečio grūdas, o Jo siela, deganti meile, nužengia į pragarus. Tai aukščiausias Žmogaus Sūnaus gailestingumas. Ar ne tam Jis atėjo, kad išlaisvintų ir tuos, kurie pirma Jo patyrė tą galutinę nuodėmės pasekmę - mirtį? Ar Adomas ir Ieva bei visi jų palikuonys, ar jie visi nelaukia Kristaus pergalės? Visi laukia savo Išganytojo, savo Išvaduotojo. Iš tiesų šis Jėzaus sielos nusileidimas į pragarus yra pirmalaikis dalyvavimas didžiojoje Prisikėlimo pergalėje, „požeminis“ jos preliudas. Šis meilės ištroškusių vargšų ir Jėzaus meilės, kuri yra pergalingos ir paslėptos meilės šaltinis, susitikimas nepasiekiamas jokiam žmogiškam istorijos žvilgsniui; bet tikintysis savo tikėjimu tai suvokia ir gali sekti Avinėlių Jo išlaisvinančios meilės nusileidime į pragarus, gali išgyventi tą pirmąją „požeminę“ šlovingąją Kryžiaus pergalę; jis gali žavėtis ir kontempliuoti Jėzaus Širdies meilę, negalinčią užmiršti nė vieno savo avinėlio.

O Kristaus palaikai² to paskutiniojo šabo metu paslepami kape. Tai mūsų Dievo palaikų poilsio šabas. Šis paslėptas, atiduotas žemei Jėzaus kūnas yra saugomas kareivių iš baimės, kad mokiniai Jo nepasiimtų. Išoriškai žvelgiant atrodo, kad Šėtono pergalė siekia labai toli. Šėtonas manosi turįs galią mirusiam Jėzui, jis tikisi pajėgsias atiduoti Viešpaties kūną žemiškam suirimui. Šėtonas stengiasi žūtbut Jį atplėšti nuo mylimo draugo, nuo Jo mokinių, nuo šventųjų moterų. Ir Tėvas leidžia, kad Jo Sūnaus lavonas būtų saugomas kareivių, tarnaujančių aukštųjų kunigų nurodymams.

Marija tuo tarpu budi, ši slėpinį ji išgyvena dieviškai - tikėjimu, viltimi ir meile. Ji regi žaizdą tos dieviškos Širdies, kuri nustojo plakti ir iš kurios dar teka kraujas bei vanduo, giliausiai savo širdyje ji kontempliuoja į pragarus nužengiančią Jėzaus sielą. Savo malda Marija skubina mylimojo Sūnaus aukščiausio pašlovinimo valandą.

Ir visa Izraelio tauta išgyvena šį didįjį Velykų šabą, tik aukštieji kunigai su nerimu ir baime laukia to, kas galėtų įvykti... ir Jėzus Nazarietis pratęstų savo darbą.

Taigi nuo Kapo, nuo mūsų žemės prasideda didysis Prisikėlimo slėpinys, Jėzaus kūno pašlovinimo slėpinys. Jėzus prisikelia šlovėje, idant pašlovintų Tėvą ir mus išgelbėtų. Ir šis Prisikėlimas prasideda be jokių liudininkų: jis pirmiausiai skirtas Tėvui ir Marijai. Nors Marija nėra istorinė Prisikėlimo liudininkė, tačiau ji išgyvena savo tikėjimu, viltimi ir meile. Nors Ji yra angelo Gabrieliaus apreiškimo ir Kryžiaus liudininkė, bet nedalyvauja Prisikėlime; užtat Marija išgyvena šį slėpinį dieviškai, savo širdies gelmėje. Apreiškimas mums nieko apie tai nesako, tačiau galime būti tikri, kad Marija negaišo laiko kaip šventosios moterys (ir ypač Marija Magdaliėtė) ar kaip apaštalai. Juk Prisikėlimo rytą Marija Magdaliėtė ir šventosios moterys ieško Jėzaus ten, kur buvo mačiusios Jį palaidotą, ir atranda tik nuristą akmenį bei tuščią kapą. O apaštalai, pilni baimės, užsidarę savo liūdesyje ir skausme; jie nebesugeba „sekti Avinėlių“ (Apr 14, 4). Vienintelė Marija tiesiogiai išgyvena Prisikėlimo slėpinį. Prisikėlęs Jėzus atsiduoda savo Motinai visiškai neregimu būdu. Marijai nereikia Jo regimo apsireiškimo tam, kad viską suprastų: Marija gyvena Jėzaus - savo Sūnaus - Artumoje. Ir Ji tai patiria visiškai naujai - daug giliau nei Jėzaus žemiškojo gyvenimo laikų, nes dabar Jis atsiduoda neapsakomai intymiau: savosios meilės pergalė Jėzus iš vidaus degina Marijos širdį. Nebelieka jokio atstumo tarp prisikėlusio Jėzaus ir Marijos: savo tikėjimu Ji priima Jėzaus šventą ir šlovingą

² Prancūziškai – *cadavre*. (Vertėjo pastaba)

žmogiškumą taip, kaip priėmė Žodžio įsikūnijimą, o Jos viltis, atsirėmus į Prisiikėlusiją, įgauna naują polėkį. Tai iš tiesų Jėzaus mylinčios Širdies pergalė uždega Marijos širdį ir suteikia Jai naują dieviško gyvenimo polėkį. Toji Širdis nugalėjo viską, ir niekas nebegali Jos sužeisti. Jėzus jau virš mūsų pasaulio - išsilaisvinęs iš bet kokio žmogiško ribotumo. O Marija savo meilėje yra viena su Juo: ji gyvena Jo meile Tėvui, Jo meilės ekstaze *in sinu Patris*, Jo meilės amžinybe. Tą Velykų naktį, Sūnaus Prisiikėlimo akimirka, Marijos širdį užvaldo didžioji meilės tyla; ir tai iš tikrųjų yra pirmasis žemėn kritusio ir apmirusio grūdo dieviškasis vaisius. Marija yra tikras ir tobulas tos šlovingosios meilės pergalės vaisius.

Paskui pašlovinatas Jėzus pasirodo Marijai Magdalietai, Petru, dešimčiai apaštalu, Emauso mokiniams, Tomui, kad suteiktų jiems naują tikėjimą, naują viltį, naują meilę, kad visus pažadintų iš jų pernelyg žmogiško liūdesio, neleidžiančio jiems atsiverti.

Šiandienėse Kristaus Bažnyčios kovose (kurios yra tokios stiprios ir smarkios) reikia, kad Jėzaus pašlovinimo slėpinys, esantis *tas pats vakar ir šiandien, tas pats ir per amžius* (Žyd 13, 8), pakeltų mus pačius drauge su Juo virš dabarties ir žemiškojo ribotumo ir atnaujintų kiekvieno iš mūsų tikėjimo, vilties ir meilės gyvenimą. Tepadedu Marija mums išgyventi šį slėpinį taip, kaip Ji tai išgyveno; tepadedu mums ir šventasis Jonas išgyventi tą slėpinį taip, kaip jis - mylimasis mokinys - jį išgyveno.

Iš prancūzų kalbos vertė Darius Chmieliauskas

© *Bažnyčios žinios. 1999 kovo 15, Nr. 5*